

Taalgebruik

Ik mag van mezelf zeggen dat ik een krant of tijdschrift behoorlijk goed doorlees. U hebt dat via de ‘Oligopolische markt’ kunnen merken. Het doornemen van kranten en tijdschriften levert een rijke schakering aan taalvondsten op. Bij sommige daarvan vraag ik me soms af of die vondst wel zo letterlijk wordt bedoeld als hij er staat.

Zo kunnen krantenkoppen vaak een bron van vermaak, van wenkbrauwen fronsen of woede zijn. Toen de strijd in Libië nog volop aan de hand was en de opper bedoeïen nog niet was gevonden kwam ik in De Walcherse Provinciale Krant van Zeeland de volgende kop tegen

‘Rechterhand Kadaffi gearresteerd’. Daar zit je dan als eenvoudige Bevelandse krantenlezer. Vol met twijfels over wat er nu echt gebeurd is. En komen er vragen naar boven, zoals daar, om het majoor Kees te zeggen, zijn: Heeft Kadaffi bij een aanslag zijn rechterhand verloren en is die dan door militanten gevonden en gearresteerd? Of had hij die hand nog toen hij gearresteerd werd, maar kon hij zich losrukken en alsnog de kuierlatten nemen, waardoor de arresteerders alleen met zijn hand achterbleven? Of heeft hij die hand zelf afgehakt en ergens achtergelaten om zijn achtervolgers op een dwaalspoor te brengen?

Recent viel mijn oog op deze kop **‘Apotheker in de knel’**. Dat is natuurlijk helemaal een aandachtstrekker, want je vraagt je onmiddellijk af welke apotheker dat was en hoe hij in de knel zat. Was dat tussen de deuren van een lift, was hij door een kelderluik gezakt en klem komen zitten tussen twee treden van de onderliggende keldertrap of was hij met een arm klem komen zitten omdat hij door een kelderrooster een euro wilde opvissen die daar tussen gevallen was? Maar nee, het bleek te gaan om de apothekers als groep die financieel in de knel raakten vanwege allerlei aanslagen op hun portemonnee. En dat is natuurlijk een heel andere knel dan die tussen twee liftdeuren, maar evenmin prettig, want dat geeft hun alleen maar kopzorgen.

De slager moet het in advertenties ook nog al eens ontgelden. Zo werd mij en andere Nederlanders ‘Gerookte slagtersachterham’ aangeboden. Nu dacht ik in mijn onschuld dat we in Nederland de tijd van het kannibalisme achter ons hadden gelaten, maar toen ik dat las, sloeg de twijfel toe. Zeker toen ik ook nog een annonce van een soepsoort las die aanbevolen werd als ‘oma’s soep’. Gelukkig las ik wat verderop dat het ging om soep zoals oma die maakte. Omdat ik mijn beide oma nooit heb gekend, weet ik ook niet hoe hun soep smaakte.

Op het gebied van de kippen zijn we heel wat soorten rijker geworden. Naast de Barnevelders en de krielkippen hebben we nu ook legkippen, vleeskippen, uitlokippen, plofkippen en scharrelkippen. Die laatste soort kende ik al uit mijn jeugdijaren, maar toen werd er een menselijke variatie daarvan mee bedoeld.

Op het beeldscherm zien we soms veldslagen in buitenlandse parlementen. Laatst was er nog een van een Oost Europees land. Gelukkig maar dacht ik, dat komt in ons kikkerlandje niet meer voor. Daar noemden de parlementaire mensen elkaar vroeger nog ‘geachte afgevaardigde’ ook al konden ze die mijnheer en mevrouw zijn of haar bloed – figuurlijk gesproken dan – wel drinken. Maar enkele dagen sloeg de twijfel toe, want ik snelde de volgende kop **‘Kamer hakt in op lekkende politici’**. Ik kreeg meteen een visioen van een vechtende Diederik tegen Sybrand en Emiel die met Mark op de vuist ging, maar gelukkig werd de soep in het onderstaande artikel niet zo heet gegeten als hij werd opgediend. Gelukkig hielden de Kamerleden het hoofd koel en hoefde de ME niet in te grijpen. Dat ‘inhakken’ moest worden gelezen als ‘kritiek leveren’.

En om de boel helemaal uit te melken wil ik u meedelen dat we tegenwoordig verschillende soorten melk kennen, zelfs van één en dezelfde koe. Want de Klazina 13 kan zowel stalmelk,

weidemelk als binnenmelk geven. Dat ligt er maar aan waar zij staat op het moment van melken, in de wei of in de stal. Wellicht dat de Campina-koeien u daarover meer kunnen vertellen en dan hoop ik maar dat de Friese Vlag de lading dekt.

Ik hou op met mijn gemelk. Anders loop ik de kans dat die melkmuil van een Joris Driepinter kwaad wordt en mij mijn 'Driekwart kan' per man per dag door de neus boort.

Augustinus.